

**Bruxelles, 28. veljače 2025.
(OR. en)**

6518/25

**Međuinstitucijski predmet:
2024/0315(COD)**

LIMITE

**IXIM 43
FRONT 55
VISA 28
EURODAC 4
COSI 36
JAI 233
COMIX 70
COPEN 32
CODEC 170**

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Vijeće
Br. preth. dok.:	6364/25
Br. dok. Kom.:	16639/24
Predmet:	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o privremenom odstupanju od određenih odredaba Uredbe (EU) 2017/2226 i Uredbe (EU) 2016/399 u pogledu postupnog početka rada sustava ulaska/izlaska – opći pristup

I. UVOD

1. Komisija je 4. prosinca 2024. predstavila Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o privremenom odstupanju od određenih odredaba Uredbe (EU) 2017/2226 i Uredbe (EU) 2016/399 u pogledu postupnog početka rada sustava ulaska/izlaska („Prijedlog uredbe”)¹.

¹ 16639/24.

2. Opći ciljevi ovog Prijedloga proizlaze iz ciljeva iz Ugovorâ: da se dodatno poboljša upravljanje vanjskim granicama schengenskog područja tako što će se što prije početi primjenjivati usklađena pravila sustava ulaska/izlaska (EES) o prekograničnim kretanjima i time doprinijeti unutarnjoj sigurnosti Europske unije.
3. Ovom se inicijativom postavljaju temelji za postupan početak rada EES-a, pri čemu se privremeno odstupa od određenih odredaba Uredbe (EU) 2017/2226 („Uredba o EES-u”)² i Uredbe (EU) 2016/399 („Zakonik o schengenskim granicama”)³ kojima se od država članica zahtijeva da u potpunosti upotrebljavaju EES.
4. Opći je cilj Prijedloga olakšati operacionalizaciju Uredbe o EES-u i tako državama članicama omogućiti pravodobno i učinkovito postizanje ciljeva EES-a utvrđenih u Uredbi o EES-u.

II. RAD U DRUGIM INSTITUCIJAMA

5. U Europskom parlamentu Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) imenovan je nadležnim odborom, a gđa Assita Kanko (ECR, BE) izvjestiteljicom za taj predmet.

III. RAD U PRIPREMNIM TIJELIMA VIJEĆA

6. Tijekom mađarskog predsjedanja 5. prosinca 2024. Prijedlog uredbe predstavljen je Radnoj skupini za razmjenu informacija u području PUP-a (IXIM).
7. Prijedlog je prvi put razmotren na dvama sastancima savjetnika za PUP (sastanci IXIM-a, na koje su pozvani savjetnici za granice) 10. i 13. prosinca 2024.

² Uredba (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2017. o uspostavi sustava ulaska/izlaska (EES) za registraciju podataka o ulasku i izlasku te podataka o odbijanju ulaska za državljane trećih zemalja koji prelaze vanjske granice država članica i određivanju uvjeta za pristup EES-u za potrebe izvršavanja zakonodavstva te o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i uredbi (EZ) br. 767/2008 i (EU) br. 1077/2011 (SL L 327, 9.12.2017., str. 20–82).

³ Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (SL L 77, 23.3.2016., str. 1–52).

8. O Prijedlogu uredbe nastavilo se raspravljati tijekom poljskog predsjedanja. Prijedlog je bio na dnevnom redu sastanka Radne skupine IXIM 13. siječnja 2025., a o njemu se raspravljalo na još tri sastanka savjetnika za PUP (sastanci IXIM-a, na koje su pozvani savjetnici za granice) 16. siječnja, 6. veljače i 17. veljače 2025.
9. Prije sastanka održanog 6. veljače poljsko predsjedništvo predložilo je prvi kompromisni tekst. Delegacije su pozdravile tekst, a neka su preostala pitanja uzeta u obzir u revidiranom kompromisnom tekstu predloženom prije sastanka održanog 17. veljače. Savjetnici za PUP jednoglasno su poduprli revidirani kompromisni tekst.
10. Kompromisni tekst predsjedništva zatim je prošao pravnu redakтуру kojom se nije izmijenila njegova suština.
11. Glavni elementi kompromisnog teksta predsjedništva posebno se odnose na sljedeće aspekte:
- potvrđivanje da bi kašnjenje u potpunoj primjeni EES-a trebalo biti što više ograničeno. U kompromisnom tekstu pojašnjava se da su izjave o spremnosti za primjenu EES-a koje su već podnesene i dalje valjane. Njime se ne produljuje predloženo razdoblje od 180 dana za postupan početak rada EES-a;
 - potvrđivanje da ako države članice koje žele u potpunosti primjenjivati EES od prvog dana razdoblja postupnog početka rada mogu to učiniti, ali pri tome moraju zadržati minimalne zajedničke ključne etape kako bi se osiguralo da se EES tijekom tog razdoblja kontinuirano uvodi. U tom se kontekstu u kompromisnom tekstu pojašnjava i da države članice koje primjenjuju postupan početak rada mogu početi upotrebljavati EES na jednoj ili nekim trakama na graničnom prijelazu;

- naglašavanje važnosti potvrđivanja, praćenja i rješavanja svih problema u učinkovitosti središnjeg sustava EES-a. U tom se kontekstu izričito upućuje na ulogu upravljačkih tijela agencije eu-LISA, među ostalim tako što se predviđa da bi Odbor za upravljanje programom EES-a trebao nastaviti sa svojim aktivnostima do kraja postupnog početka rada sustava. Kompromisni tekst uključuje i to da bi se u planu uvođenja na visokoj razini agencije eu-LISA trebali potvrditi ciljevi u pogledu učinkovitosti i dostupnosti središnjeg sustava EES-a i strategija u pogledu mogućih funkcionalnih nedostataka te da bi ga trebao odobriti Upravni odbor agencije eu-LISA. U njemu se uvodi sustav obavješćivanja u slučaju kvara središnjeg sustava EES-a;
- ublažavanje svih dodatnih administrativnih i operativnih opterećenja za države članice proizišlih iz postupnog pristupa. U kompromisnom tekstu pojašnjava se da planovi uvođenja koje države članice trebaju izraditi na temelju Prijedloga uredbe ne bi trebali biti opterećujući. Njime se pojednostavnjuju i obveze izvješćivanja za države članice tako što im se omogućuje da se usredotoče na bilo kakvo odstupanje od svojeg plana uvođenja. Vremenski okvir u kojem države članice trebaju obavijestiti Komisiju i agenciju eu-LISA o suspenziji EES-a udvostručen je sa šest na dvanaest sati. U kompromisnom tekstu pojašnjava se i međudjelovanje pečata u putnim ispravama i osobnih dosjea u EES-u te se dodatno utvrđuju slučajevi u kojima se bilješke u EES-u ne bi trebale upotrebljavati;
- veće uzimanje u obzir iznimnih okolnosti odmah nakon završetka postupnog početka rada. Kompromisnim tekstom državama članicama omogućuje se da suspendiraju registraciju biometrijskih podataka u EES-u nakon završetka postupnog početka rada EES-a na ograničeno razdoblje od 90 dana umjesto predloženih 60 dana;
- doprinošenje većoj transparentnosti u pogledu novog pristupa početku rada. U kompromisnom tekstu posebno se navodi da bi Komisija trebala prilagoditi materijale za informativnu kampanju o EES-u prije postupnog početka rada EES-a i podupirati države članice u pripremi prilagođenih materijala za kampanju.

12. Odbor stalnih predstavnika 26. veljače 2025. razmotrio je kompromisni tekst predsjedništva te se nije protivio podnošenju s ciljem donošenja općeg pristupa.

IV. ZAKLJUČCI

13. S obzirom na navedeno, Vijeće se poziva da donese opći pristup o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o privremenom odstupanju od određenih odredaba Uredbe (EU) 2017/2226 i Uredbe (EU) 2016/399 u pogledu postupnog početka rada sustava ulaska/izlaska Opći pristup bit će mandat za buduće pregovore s Europskim parlamentom u kontekstu redovnog zakonodavnog postupka.
-

2024/0315 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o privremenom odstupanju od određenih odredaba Uredbe (EU) 2017/2226 i Uredbe (EU) 2016/399 u pogledu postupnog početka rada sustava ulaska/izlaska

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. točke (b) i (d) te članak 87. stavak 2. točku (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom⁴,

budući da:

⁴ [mjesto za tekst] Stajalište Europskog parlamenta od [dodati datum nakon dogovora] i odluka Vijeća od [dodati datum nakon dogovora].

- (1) Člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ o uspostavi sustava ulaska/izlaska („EES”) predviđa se da Komisija odlučuje o datumu početka rada EES-a ako su ispunjeni određeni uvjeti.
- (2) Međutim, Komisija nije primila sve obavijesti na temelju članka 66. stavka 1. točke (c) Uredbe (EU) 2017/2226, što je jedan od uvjeta za odluku o početku rada EES-a. ***Osим toga, potpuni početak rada preko noći mogao bi biti čimbenik rizika za otpornost sustava u cjelini.***
- (3) Uredbom (EU) 2017/2226 predviđa se isključivo potpuni početak rada, pri čemu se od svih država članica zahtijeva da u potpunosti počnu upotrebljavati EES za sve državljane trećih zemalja koji podliježu registraciji u EES-u i da upotrebljavaju EES istodobno na svim graničnim prijelazima.
- (4) Kako bi se državama članicama omogućila potrebna fleksibilnost za početak upotrebe EES-a ovisno o njihovoj razini spremnosti te kako bi se olakšale tehničke i operativne prilagodbe na početku rada EES-a, potrebno je utvrditi pravila za postupan početak rada EES-a. Kako bi se osiguralo da se u tim prilagodbama odražavaju mogući tokovi putovanja i sezonska povećanja prometa, ***pri čemu se uzima u obzir da postupan početak rada može utjecati i na države članice zbog povećanog radnog opterećenja na graničnim prijelazima,*** takav postupan početak ***rada EES-a*** trebao bi imati ***ograničeno*** trajanje od 180 kalendarskih dana.

⁵ Uredba (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2017. o uspostavi sustava ulaska/izlaska (EES) za registraciju podataka o ulasku i izlasku te podataka o odbijanju ulaska za državljane trećih zemalja koji prelaze vanjske granice država članica i određivanju uvjeta za pristup EES-u za potrebe izvršavanja zakonodavstva te o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i uredbi (EZ) br. 767/2008 i (EU) br. 1077/2011 (SL L 327, 9.12.2017., str. 20., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj>).

- (5) Kako bi se omogućio postupan početak rada EES-a, potrebno je **privremeno** odstupiti od određenih odredaba Uredbe (EU) 2017/2226 i Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća („Zakonik o schengenskim granicama”). Druga pravila utvrđena u Uredbi (EU) 2017/2226 na koja ova Uredba ne utječe primjenjuju se kako je predviđeno u toj uredbi. Konkretno, **pravila utvrđena u Uredbi (EU) 2017/2226 primjenjuju se na** podatke zabilježene u EES-u tijekom postupnog početka rada [...] **EES-a te se ti podaci stoga** smatraju pouzdanima i točnima. **Nadalje, ova Uredba ne utječe na valjanost obavijesti koje su države članice već dostavile na temelju članka 66. stavka 1. Uredbe (EU) 2017/2226.**
- (6) Države članice trebale bi postupno početi upotrebljavati EES kako bi pri ulasku i izlasku bilježile podatke o državljanima trećih zemalja koji podliježu registraciji u EES-u na jednom ili više graničnih prijelaza **i na jednoj ili više traka na tim graničnim prijelazima**. Ako je to moguće i primjenjivo, države članice trebale bi uključiti kombinaciju graničnih prijelaza na zračnim, kopnenim i morskim granicama. Kako bi se osiguralo kontrolirano pokretanje EES-a te kako bi se bolje upravljalo granicama i izbjeglo potencijalno duga vremena čekanja, države članice trebale bi, prema potrebi, postupno uvoditi sve funkcionalnosti EES-a i postupno registrirati podatke o svim državljanima trećih zemalja koji podliježu registraciji u EES-u. Kako bi se zajamčio koordinirani pristup, postupan početak rada **EES-a** trebao bi se provoditi u fazama, pri čemu bi se trebali utvrditi minimalni zahtjevi koje države članice moraju ispuniti. Države članice imat će mogućnost ubrzati provedbu na nacionalnoj razini ili početi upotrebljavati EES u potpunosti od početka postupnog pristupa.

- (7) Kako bi se olakšalo neometano uvođenje EES-a, Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) trebala bi izraditi plan uvođenja na visokoj razini kako bi državama članicama i agencijama Unije pružila smjernice o planiranju i provedbi uvođenja EES-a tijekom postupnog početka rada (*„plan uvođenja na visokoj razini agencije eu-LISA”*) te bi ga trebala dostaviti Komisiji, državama članicama i agencijama Unije. Tim bi se planom trebali [...] *potvrditi ciljevi u pogledu učinkovitosti i dostupnosti* središnjeg sustava *EES-a* [...], *kao i strategija u pogledu mogućih manjih, većih i blokirajućih funkcionalnih nedostataka te bi ga trebao donijeti Upravni odbor agencije eu-LISA*. Pri donošenju odluka država članica o početku ili nastavku rada trebalo bi uzeti u obzir [...] plan uvođenja na visokoj razini.
- (8) Kako bi se olakšalo neometano uvođenje EES-a, države članice trebale bi izraditi nacionalne planove uvođenja uz savjetovanje s Komisijom i agencijom eu-LISA. Za svaku fazu postupnog početka rada EES-a nacionalni planovi uvođenja trebali bi uključivati informacije o utvrđenim pragovima i zahtjevima, a posebno: i. *očekivani* datum početka rada EES-a na [...] graničnim [...] *prijelazima*; ii. *očekivani* postotak procijenjenog broja prelazaka granice koji će se registrirati u EES-u u odnosu na ukupni broj državljana trećih zemalja koji podliježu registraciji u EES-u; i iii. prema potrebi, biometrijske funkcionalnosti za koje se *očekuje* da će se upotrebljavati [...] na graničnim [...] *prijelazima*. Pri pripremi nacionalnih planova uvođenja države članice potiču se da se na odgovarajući način koordiniraju s operatorima infrastrukture na kojoj se nalaze granični prijelazi. Kako bi se pratila usklađenost s postupnim početkom rada *EES-a*, države članice trebale bi Komisiji i agenciji eu-LISA dostavljati mjesečna izvješća o provedbi svojih *nacionalnih* planova uvođenja. Takva mjesečna izvješća trebala bi, prema potrebi, uključivati korektivne mjere kako bi se osigurala usklađenost s postupnim početkom rada.

- (9) [...] ***S obzirom na*** moguću nepotpunost podataka zabilježenih u EES-u ***tijekom postupnog početka rada EES-a***, u putne isprave državljana trećih zemalja tijekom tog bi razdoblja trebalo sustavno otiskivati pečat pri ulasku i izlasku. Nacionalna tijela trebala bi uzeti u obzir moguću nepotpunost bilješki o ulasku/izlasku ili bilješki o odbijanju ulaska. ***Ako ne postoje relevantni podaci iz EES-a***, [...] trebala bi smatrati da pečati imaju prednost [...]. ***Ako nema pečata***, trebala bi [...] ***smatrati*** da podaci zabilježeni u EES-u [...] ***imaju prednost***. ***U slučaju nepodudarnosti između osobnog dosjea koji sadržava biometrijske podatke i pečata***, trebala bi ***smatrati da podaci iz EES-a imaju prednost***. ***U slučaju nepodudarnosti između osobnog dosjea bez biometrijskih podataka i [...] pečata ili u slučajevima iz članka 16. stavka 4. Uredbe (EU) 2017/2226***, trebala bi ***na pojedinačnoj osnovi odlučiti imaju li prednost pečat ili podaci iz EES-a [...]***.
- (10) S obzirom na to da bi podaci registrirani u EES-u tijekom postupnog početka rada EES-a mogli biti nepotpuni, nacionalna tijela ne bi trebala uzimati u obzir rezultate automatiziranog kalkulatora o maksimalnom preostalom trajanju dopuštenog boravka državljana trećih zemalja registriranih u EES-u. Slično tome, pri obavljanju svojih zadaća nacionalna tijela ne bi trebala uzimati u obzir automatizirani mehanizam za utvrđivanje ili signaliziranje nepostojanja bilješke o izlasku nakon datuma isteka dopuštenog boravka ili bilješke da je prekoračeno maksimalno trajanje dopuštenog boravka, prema kojima se sastavljaju popisi osoba za koje je utvrđeno da su prekoračile trajanje dopuštenog boravka.

- (11) Kako bi se državama članicama dalo dovoljno vremena za prilagodbu početku rada EES-a, upotreba biometrijskih funkcionalnosti na graničnim prijelazima ne bi trebala biti obvezna *tijekom* prvih 60 kalendarskih dana postupnog početka rada **EES-a**. Najkasnije do 90. kalendarskog dana [...] *od prvog dana* postupnog početka rada **EES-a** države članice trebale bi upotrebljavati EES s biometrijskim funkcionalnostima barem na polovini svojih graničnih prijelaza. Pružanje biometrijskih podataka ne bi trebalo biti uvjet za ulazak državljana trećih zemalja koji podliježu registraciji u EES-u na graničnim prijelazima na kojima se EES upotrebljava bez biometrijskih funkcionalnosti.
- (12) Kako bi se uzelo u obzir da je na nekim graničnim prijelazima potrebno postupno uvođenje EES-a s biometrijskim funkcionalnostima, biometrijska provjera državljana trećih zemalja koji podliježu registraciji u EES-u trebala bi se provoditi samo na graničnim prijelazima na kojima se EES upotrebljava s biometrijskim funkcionalnostima.
- (13) Kako bi se osigurala dosljednost interoperabilnosti između viznog informacijskog sustava (VIS) uspostavljenog Uredbom (EZ) br. 767/2008 Europskog parlamenta i Vijeća⁶ i EES-a, VIS-u bi trebalo pristupati izravno samo na graničnim prijelazima na kojima se ne upotrebljava EES. Na graničnim prijelazima na kojima se upotrebljava EES granična tijela trebala bi se koristiti interoperabilnošću između EES-a i VIS-a.

⁶ Uredba (EZ) br. 767/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o viznom informacijskom sustavu (VIS) i razmjeni podataka među državama članicama o vizama za kratkotrajni boravak (Uredba o VIS-u) (SL L 218, 13.8.2008., str. 60., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/767/oj>).

- (14) Državljanima trećih zemalja čiji se podaci trebaju bilježiti u EES-u trebalo bi obavijestiti o njihovim pravima i obvezama u pogledu obrade njihovih podataka u obliku obrasca kako je predviđeno u članku 50. stavku 5. Uredbe (EU) 2017/2226. Informacije koje treba pružiti **tim** državljanima trećih zemalja koji podliježu registraciji u EES-u trebale bi se odnositi na postupan početak rada EES-a. Državljanima trećih zemalja trebalo bi u obrascu obavijestiti o njihovoj obvezi pružanja biometrijskih podataka na graničnim prijelazima ako je to uvjet za ulazak. U obrascu bi ih trebalo upoznati s posljedicama nepružanja biometrijskih podataka. U njemu bi ih trebalo obavijestiti i da neće moći provjeriti preostalo trajanje dopuštenog boravka putem automatiziranog mehanizma.
- (15) S obzirom na postupan početak rada EES-a, Komisija bi trebala adekvatno ažurirati internetske stranice EES-a.
- (16) [...] Informativne materijale koje je izradila [...] u kontekstu članka 51. Uredbe (EU) 2017/2226 **Komisija** bi trebala [...] prilagoditi za provedbu informativne kampanje koja prati postupan početak rada **EES-a, uz potporu država članica**.
- (17) Tijekom postupnog početka rada EES-a državljani trećih zemalja neće moći upotrebljavati mrežnu uslugu **iz članka 13. stavka 1. Uredbe (EU) 2017/2226** za elektroničku provjeru točnog trajanja svojeg dopuštenog boravka.

- (18) Ova Uredba ne utječe na obveze zračnih prijevoznika, pomorskih prijevoznika i međunarodnih prijevoznika koji prevoze skupine putnika autobusom kopnenim putem kako je utvrđeno u članku 26. stavku 1. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma⁷ i Direktivi Vijeća 2001/51/EZ⁸. U tom bi pogledu prijevoznici trebali provjeravati pečate u putnim ispravama. Kako bi se osigurala djelotvorna komunikacija s prijevoznicima o različitoj primjeni EES-a na graničnim prijelazima, što u konačnici koristi putnicima, ključno je da države članice budu transparentne u pogledu uvođenja EES-a na graničnim prijelazima.
- (19) Člankom 22. Uredbe (EU) 2017/2226 i člankom 12.a Uredbe (EU) 2016/399 predviđaju se prijelazno razdoblje i prijelazne mjere za početak rada EES-a. ***Kako bi se omogućio postupan početak rada EES-a*** potrebno je odstupiti od tih članaka kako bi se osiguralo da se prijelazno razdoblje i prijelazne mjere primjenjuju tek [...] ***nakon*** kraja postupnog početka rada ***EES-a***. To bi se odstupanje trebalo prestati primjenjivati pet godina i 180 kalendarskih dana nakon datuma koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226.
- (20) Kako bi osigurali da pri obavljanju svojih zadaća izbjegavaju donošenje odluka isključivo na temelju podataka registriranih u EES-u, nacionalna tijela i agencije [...] ***Unije*** trebali bi uzeti u obzir činjenicu da osobni dosjei registrirani u EES-u mogu sadržavati nepotpune skupove podataka. To odstupanje trebalo bi se prestati primjenjivati pet godina nakon datuma koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226 kako bi se uzelo u obzir petogodišnje razdoblje zadržavanja za skupove podataka za koje nedostaje bilješka o izlasku kako je utvrđeno u članku 34. stavku 3. te uredbe. ***Bilješke o ulasku i izlasku izrađene tijekom postupnog početka rada ne bi se trebale upotrebljavati za automatizirano izvješćivanje ni za automatizirane postupke, uključujući automatizirano ostvarivanje uvida u podatke iz ETIAS-a.***

⁷ Konvencija o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. između vlada država Gospodarske unije Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama („Konvencija o provedbi Schengenskog sporazuma”) (SL L 239, 22.9.2000., str. 19., ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/2000/922/oj>).

⁸ Direktiva Vijeća 2001/51/EZ od 28. lipnja 2001. o dopuni odredaba članka 26. Konvencije o primjeni Sporazuma iz Schengena od 14. lipnja 1985. (SL L 187, 10.7.2001., str. 45., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/51/oj>).

- (21) Pri osiguravanju usklađenosti s odredbama Uredbe (EU) 2017/2226 o izmjeni podataka i prijevremenom brisanju podataka države članice trebale bi dopuniti nepotpune podatke u mjeri u kojoj je to moguće zbog ograničene dostupnosti skupova podataka registriranih u EES-u tijekom postupnog početka rada.
- (22) Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu *ne* bi trebala [...] ***pristupati*** [...] podacima registriranim u EES-u tijekom postupnog početka rada za provedbu analiza rizika i procjena osjetljivosti jer su podaci nepotpuni i mogli bi dovesti do obmanjujućih procjena rizika i osjetljivosti.
- (23) Kako bi se osiguralo djelotvorno upravljanje vanjskim granicama tijekom postupnog početka rada EES-a, ***trebala bi se primjenjivati posebna pravila***. Na graničnim prijelazima na kojima se ne upotrebljava EES trebalo bi provoditi graničnu kontrolu u skladu s Uredbom (EU) 2016/399 kako se primjenjuje [...] na dan prije datuma početka rada EES-a koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226[...]. Na graničnim prijelazima na kojima se upotrebljava EES granične kontrole trebale bi se provoditi u skladu s [...] ***uredbama*** (EU) 2017/2226 i [...] ***(EU) 2016/399, uz posebna odstupanja od tih uredaba [...] uspostavljena na temelju ove Uredbe koja se primjenjuju*** za provjere na graničnim prijelazima na kojima se EES upotrebljava bez biometrijskih funkcionalnosti kako bi se omogućio postupan početak rada ***EES-a***. To bi se trebalo odvijati ne dovodeći u pitanje provjere nositelja viza upotrebom otisaka prstiju, u skladu s Uredbom (EZ) br. [...] ***767/2008***.

- (24) Kako bi se omogućile djelotvorne tehničke i organizacijske prilagodbe tijekom postupnog početka rada EES-a u svakoj državi članici i odgovorilo na iznimne okolnosti kvara središnjeg sustava EES-a, nacionalnih sustava ili komunikacijske infrastrukture ili predugo vrijeme čekanja na njihovim granicama, **sve države članice, bez obzira na to počinju li upotrebljavati EES u potpunosti ili postupno**, trebale bi imati mogućnost potpune ili djelomične suspenzije rada EES-a na određenim graničnim prijelazima. U slučaju djelomične suspenzije trebalo bi suspendirati registraciju biometrijskih podataka u EES-u. U slučaju potpune suspenzije ne bi trebalo registrirati podatke u EES-u. **Primjena mehanizma suspenzije ne utječe na obveze u pogledu vremenskog okvira za postupan početak rada, ali može privremeno utjecati na predviđene postotke.** Kako bi se ublažili dodatni rizici povezani s uvođenjem EES-a s biometrijskim funkcionalnostima, **sve države članice** trebale bi imati mogućnost da u iznimnim okolnostima koje uzrokuju tako gust promet da vrijeme čekanja na granicama postane predugo suspendiraju registraciju biometrijskih podataka u EES-u nakon završetka postupnog početka rada **EES-a**. Takva suspenzija trebala bi biti moguća [...] **tijekom** ograničenog razdoblja od [...] **90** dana nakon završetka postupnog početka rada EES-a i trebala bi se produljiti za 60 dana ako manje od 80 % osobnih dosjea registriranih u EES-u tijekom postupnog početka rada EES-a sadržava biometrijske podatke.
- (25) Agencija eu-LISA trebala bi izdavati izvješća sa statističkim podacima o upotrebi sustava **EES-a**, koja bi trebala služiti za evaluaciju učinkovitosti sustava, ocjenjivanje usklađenosti država članica s planovima uvođenja **na visokoj razini agencije eu-LISA i nacionalnim** planovima uvođenja, utvrđivanje područja u kojima su potrebna poboljšanja, praćenje usklađenosti s postupnim početkom rada EES-a i potporu u donošenju odluka o daljnjem razvoju i optimizaciji sustava. **Osim toga, agencija eu-LISA trebala bi nastaviti s uobičajenim izvješćivanjem svojeg Upravnog odbora. Upravni odbor agencije eu-LISA trebao bi pratiti postupan početak rada EES-a.**

- (26) Pripremne radnje povezane s planovima uvođenja *na visokoj razini agencije eu-LISA i nacionalnim* planovima uvođenja trebale bi započeti na datum stupanja na snagu ove Uredbe. Postupan početak rada *EES-a trebao bi započeti, a odstupanja utvrđena ovom Uredbom* trebala bi se primjenjivati od datuma koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. [...] Uredbe (EU) 2017/2226. Budući da se ovom Uredbom predviđaju privremena odstupanja, ona bi se trebala prestati primjenjivati 180 kalendarskih dana nakon datuma koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226. Međutim, pravila o odstupanju u pogledu primjene prijelaznog razdoblja i prijelaznih mjera *predviđene u Uredbi (EU) 2017/2226*, pristupa podacima iz EES-a, provjere pečata u putnim ispravama od strane prijevoznika i suspenzije EES-a trebala bi se primjenjivati u ograničenom razdoblju nakon završetka postupnog početka rada *EES-a*.
- (27) *S obzirom na to da* cilj ove Uredbe, *odnosno* odobravanje odstupanja od [...] *uredaba* (EU) 2017/2226 i [...] (EU) 2016/399 radi postupnog početka rada EES-a ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinka djelovanja on na bolji način može ostvariti na razini Unije [...], Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj Uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje [...] *tog cilja*.
- (28) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. S obzirom na to da ova Uredba predstavlja daljnji razvoj schengenske pravne stečevine, Danska, u skladu s člankom 4. navedenog protokola, u roku od šest mjeseci nakon što Vijeće odluči o ovoj Uredbi odlučuje hoće li je provesti u svojem nacionalnom pravu.

- (29) Ova Uredba [...] **predstavlja** razvoj odredaba schengenske [...] **pravne stečevine** u kojima Irska [...] **ne sudjeluje**, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ. Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (30) U pogledu Islanda i Norveške ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske [...] **pravne stečevine** u smislu Sporazuma između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju [...] **tih država** provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke Vijeća 1999/437/EZ.
- (31) U pogledu Švicarske ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske [...] **pravne stečevine** u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske [...] **pravne stečevine**, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/146/EZ.
- (32) U pogledu Lihtenštajna ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske [...] **pravne stečevine** u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske [...] **pravne stečevine**, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2011/350/EU.

- (33) U pogledu Cipra odredbe ove Uredbe koje se odnose na VIS predstavljaju odredbe koje se temelje na schengenskoj [...] **pravnoj stečevini** ili su na drugi način s njom povezane u smislu članka 3. stavka 2. Akta o pristupanju iz 2003. Za rad EES-a potrebno je odobriti pasivni pristup VIS-u. Budući da će EES upotrebljavati samo one države članice koje u trenutku početka rada EES-a ispunjavaju uvjete koji se odnose na VIS, Cipar neće upotrebljavati EES od njegova početka rada. Cipar treba povezati s EES-om čim se ispune uvjeti postupka iz Uredbe (EU) 2017/2226.
- (34) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao mišljenje [xx].
- (35) Ovom Uredbom utvrđuju se stroga pravila u vezi s pristupom EES-u te potrebne zaštitne mjere za takav pristup ***tijekom postupnog početka rada EES-a i tijekom određenog razdoblja nakon završetka postupnog početka rada EES-a.*** U njoj se ujedno [...] ***zadržavaju*** prava pojedinaca na pristup, ispravak, dopunu, brisanje i pravnu zaštitu, a osobito pravo na pravni lijek i nadzor nad postupcima obrade ***podataka iz EES-a*** koji provode neovisna javna tijela. Ovom se Uredbom stoga poštuju temeljna prava i uvažavaju načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, a osobito pravo na ljudsko dostojanstvo, zabrana ropstva i prisilnog rada, pravo na slobodu i sigurnost, poštovanje privatnog i obiteljskog života, zaštita osobnih podataka, pravo na nediskriminaciju, prava djeteta, prava starijih osoba, integracija osoba s invaliditetom te pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje.
- (36) Ovom Uredbom ne dovode se u pitanje obveze koje proizlaze iz Ženevske konvencije o statusu izbjeglica od 28. srpnja 1951., kako je dopunjena Njujorškim protokolom od 31. siječnja 1967.,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila o postupnom početku rada sustava ulaska/izlaska **uspostavljenog na temelju Uredbe (EU) 2017/2226 („EES” [...])** na granicama država članica na kojima se EES upotrebljava u skladu s člankom 4. **te** uredbe [...] i o privremenim odstupanjima **od određenih odredaba uredaba** [...] (EU) 2017/2226 i [...] (EU) 2016/399.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se definicije iz članka 3 stavka 1. Uredbe (EU) 2017/2226.

Osim toga, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „postupan početak rada EES-a” znači razdoblje od 180 kalendarskih dana koje počinje od datuma koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226;
- (b) „nacionalna tijela” znači tijela iz članka 9. Uredbe (EU) 2017/2226;
- (c) „procijenjeni broj prelazaka granice” znači procjena države članice o broju prelazaka granice državljana trećih zemalja iz članka 2. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) 2017/2226 u svakoj državi članici na temelju godišnjeg prosjeka ukupnog broja prelazaka granice državljana trećih zemalja koji u tu državu članicu putuju [...] da bi u njoj **kratkotrajno boravili** izračunanog za **tri godine** koje [...] prethode datumu početka primjene iz članka 8. stavka 1. drugog podstavka ove Uredbe. **Procjene se utvrđuju na temelju prelazaka granice na granicama iz članka 4. Uredbe (EU) 2017/2226.**

Članak 3.

Planovi uvođenja i izvješćivanje

1. Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) do [...] **Ured SL-a: 30** kalendarskih [...] **dana nakon** stupanja na snagu ove Uredbe] dostavlja Komisiji, državama članicama i

Europolu plan uvođenja na visokoj razini („**plan uvođenja na visokoj razini agencije eu-LISA**”) za postupan početak rada EES-a, uzimajući u obzir faze utvrđene u članku 4. **stavcima od 2. do 5.** Taj plan uvođenja obuhvaća smjernice [...] **o upotrebi** EES-a namijenjene državama članicama i Europolu [...]. **Tim se planom potvrđuju ciljevi u pogledu učinkovitosti i dostupnosti** središnjeg sustava, **kao i strategija u pogledu mogućih manjih, većih i blokirajućih funkcionalnih nedostataka.**

2. **Svaka** [...] **država** članica, uz savjetovanje s Komisijom i agencijom eu-LISA, do [...] Ured SL-a: 60 kalendarskih [...] dana nakon stupanja na snagu ove Uredbe] izrađuje nacionalni plan uvođenja za postupan početak rada EES-a, uzimajući u obzir plan uvođenja na visokoj razini **agencije eu-LISA** [...] i faze utvrđene u članku 4.
3. Za svaku fazu iz članka 4. nacionalni planovi uvođenja uključuju informacije o pragovima i zahtjevima utvrđenima u tom članku.
4. Počevši od 30. kalendarskog dana nakon **prvog dana** postupnog početka rada EES-a države članice Komisiji i agenciji eu-LISA dostavljaju mjesečna izvješća [...] **u kojima potvrđuju** provedbu svojih nacionalnih planova uvođenja [...] **ili**, ako je to potrebno, **utvrđuju** korektivne mjere za ispunjavanje obveza utvrđenih u članku 4.

5. Agencija eu-LISA Komisiji na njezin zahtjev dostavlja statističke podatke potrebne za praćenje **plana uvođenja na visokoj razini agencije eu-LISA i** nacionalnih planova uvođenja, u skladu s člankom 63. stavkom 6. Uredbe (EU) 2017/2226.
- 5.a Upravni odbor agencije eu-LISA donosi plan uvođenja na visokoj razini agencije eu-LISA iz ovog članka stavka 1. Upravni odbor agencije eu-LISA ujedno prati razvoj središnjeg sustava EES-a u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) 2018/1726, osobito u pogledu postupnog početka rada.**

Članak 4.

Postupan početak rada

1. Odstupajući od članka 66. stavka 6. Uredbe (EU) 2017/2226 države članice tijekom postupnog početka rada EES-a upotrebljavaju EES kako je utvrđeno u ovom članku **stavcima od 2. do 6.**
 2. Od prvog dana postupnog početka rada EES-a svaka država članica počinje upotrebljavati EES pri ulasku i izlasku na jednom ili više graničnih prijelaza pri čemu kombinira zračne, kopnene i morske granične prijelaze, ako je to moguće i primjenjivo, za bilježenje i pohranu podataka o državljanima trećih zemalja iz članka 2. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) 2017/2226. **Najkasnije do 30. kalendarskog dana od prvog dana postupnog početka rada EES-a** države članice u EES-u registriraju najmanje 10 % procijenjenog broja prelazaka granice u toj državi članici.
- [...] **Tijekom** prvih 60 kalendarskih dana postupnog početka rada EES-a države članice mogu upotrebljavati EES bez biometrijskih funkcionalnosti, a nacionalna tijela mogu otvarati [...] **i** ažurirati osobne dosjee bez biometrijskih podataka.

3. [...] **Najkasnije do** 90. kalendarskog dana [...] **od prvog dana** postupnog početka rada EES-a države članice upotrebljavaju EES s biometrijskim funkcionalnostima barem na polovini svojih graničnih prijelaza. Države članice registriraju **u EES-u** najmanje 50 % procijenjenog broja prelazaka granice u toj državi članici. Osobni dosjei državljana trećih zemalja iz članka 2. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) 2017/2226 koji su registrirani u EES-u sadržavaju biometrijske podatke.
4. [...] **Najkasnije do** 150. kalendarskog dana [...] **od prvog dana** postupnog početka rada EES-a države članice upotrebljavaju EES s biometrijskim funkcionalnostima na svim svojim graničnim prijelazima i nastavljaju u EES-u registrirati najmanje 50 % procijenjenog broja prelazaka granice u toj državi članici.
5. [...] **Najkasnije do** 170. kalendarskog [...] **dana** [...] **od prvog dana** postupnog početka rada EES-a države članice upotrebljavaju EES s biometrijskim funkcionalnostima na svim svojim graničnim prijelazima i u EES-u registriraju sve državljane trećih zemalja iz članka 2. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) 2017/2226.
6. Odbijanja ulaska o kojima je donesena odluka na graničnom prijelazu na kojem se upotrebljava EES bilježe se u EES-u, [...] u **skladu s člankom** 18. Uredbe (EU) 2017/2226. **Za potrebe ovog stavka**, ako se EES upotrebljava s biometrijskim funkcionalnostima, odbijanja ulaska bilježe se s biometrijskim podacima, [...] **a** ako se EES upotrebljava bez biometrijskih funkcionalnosti, odbijanja ulaska bilježe se bez biometrijskih podataka, **osim ako se biometrijski podaci mogu preuzeti iz VIS-a**.
7. Od prvog dana postupnog početka rada EES-a Europol upotrebljava EES kako je predviđeno u Uredbi (EU) 2017/2226.

Članak 5.

Ostala odstupanja od Uredbe (EU) 2017/2226 i Uredbe (EU) 2016/399

1. Tijekom postupnog početka rada EES-a uz pravila iz članka 4. primjenjuju se pravila utvrđena u ovom članku.

2. Granična tijela sustavno otiskuju pečat u putne isprave državljana trećih zemalja iz članka 2. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) 2017/2226 pri ulasku i izlasku.

Obveze otiskivanja pečata iz članka 42.a stavka 1. drugog podstavka i članka 42.a stavaka 2., 5. i 6. Uredbe (EU) 2016/399 primjenjuju se *mutatis mutandis* u državama članicama koje upotrebljavaju EES.

3. Za unos, izmjenu, brisanje i ostvarivanje uvida u podatke u EES-u nacionalna tijela koja su nadležna za potrebe utvrđene u člancima od 23. do 35. Uredbe (EU) 2017/2226 [...]:

(a) smatraju da pečati imaju prednost ako ne postoje relevantni podaci iz EES-a;

(b) smatraju da podaci iz EES-a imaju prednost:

i. u slučaju nepodudarnosti između osobnog dosjea koji sadržava biometrijske podatke i pečata; ili

ii. ako nema pečata;

(c) odlučuju na pojedinačnoj osnovi ima li prednost pečat ili podaci iz EES-a:

i. u slučaju nepodudarnosti između osobnog dosjea bez biometrijskih podataka i pečata otisnutog u skladu sa stavkom 2.; ili

ii. u slučajevima iz članka 16. stavka 4. Uredbe (EU) 2017/2226.

4. Ako u putnoj ispravi nema pečata i za državljanina treće zemlje koji se nalazi na državnom području [...] neke **države** [...] članice nije otvoren osobni dosje u EES-u, nacionalna tijela mogu pretpostaviti da državljanin treće zemlje ne ispunjava ili više ne ispunjava uvjete koji se odnose na ulazak ili boravak u državama članicama.

[...] Pretpostavka iz **prvog podstavka** ne primjenjuje se na državljane trećih zemalja koji u bilo kakvom obliku mogu predložiti vjerodostojan dokaz da imaju pravo slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije [...] ili da su nositelji boravišne dozvole ili vize za dugotrajni boravak.

[...] Pretpostavka iz **prvog podstavka** može se pobiti ako državljani treće zemlje predlože vjerodostojan dokaz, u bilo kakvom obliku, **kao što su putne karte ili dokaz o boravku izvan državnog područja država članica ili o datumu isteka prethodne boravišne dozvole odnosno vize za dugotrajni boravak**, da su se pridržavali uvjeta o trajanju kratkotrajnog boravka.

Ako se pretpostavka pobije, nacionalna tijela **koja upotrebljavaju EES** obavljaju jednu ili više sljedećih zadaća [...], u mjeri u kojoj je to dopušteno ovom Uredbom:

- (a) otvaraju osobni dosje tog državljanina treće zemlje u EES-u, ako je to potrebno;
- (b) ažuriraju posljednju bilješku o ulasku/izlasku unošenjem podataka koji nedostaju;
- (c) brišu postojeći dosje ako je člankom 35. Uredbe (EU) 2017/2226 predviđeno takvo brisanje.

5. Granična tijela koriste se interoperabilnošću između EES-a i VIS-a iz članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2017/2226 samo na graničnim prijelazima na kojima se upotrebljava EES. Granična tijela nastavljaju izravno pristupati VIS-u:
- (a) na graničnim prijelazima na kojima se ne upotrebljava EES;
 - (b) ako je EES suspendiran [...] **na temelju** članka 7. ove Uredbe.
6. Nacionalna tijela i Europol zanemaruju sljedeće:
- (a) rezultate automatiziranog kalkulatora koji pokazuje maksimalno trajanje dopuštenog boravka iz članka 11. Uredbe (EU) 2017/2226;
 - (b) automatski sastavljen popis osoba koje su prekoračile trajanje dopuštenog boravka i njegove posljedice, osobito iz članka 6. stavka 1. točaka (c) i (h), članka 12. stavka 3., članka 16. stavka 4., članka 34. stavka 3., članka 50. stavka 1. točaka (i) i (k) i članka 63. stavka 1. točke (e) te uredbe.
7. ***Za potrebe članaka 45. i 48. Uredbe (EU) 2017/2226*** postupci obrade ***podataka iz EES-a*** koje države članice provode [...] **na temelju** ove Uredbe ne smatraju se nezakonitima ili neusklađenima s Uredbom (EU) [...] 2017/2226.
8. Provjera identiteta i prethodna registracija državljana trećih zemalja na temelju članka 23. Uredbe (EU) 2017/2226 provode se za državljane trećih zemalja iz članka 2. stavaka 1. i 2. te uredbe na graničnim prijelazima na kojima se upotrebljava EES s biometrijskim funkcionalnostima, među ostalim putem samoposlužnih sustava, ako su dostupni.

9. Uz specifične informacije iz članka 50. stavka 5. Uredbe (EU) 2017/2226 koje države članice trebaju dodati u obrazac za pružanje informacija državljanima trećih zemalja *iz članka 2. stavaka 1. i 2. te uredbe* o obradi njihovih osobnih podataka u EES-u, države članice [...] obrazac koji treba [...] **dati tim** državljanima trećih zemalja u trenutku otvaranja osobnog dosjea dotične osobe **upotpunjuju** sljedećim informacijama:

„U tijeku je postupno uvođenje sustava ulaska/izlaska. U **razdoblju tog postupnog** [...] uvođenja [...] [od ...]Vaši osobni podaci, uključujući biometrijske podatke, možda se neće prikupljati za potrebe sustava ulaska/izlaska na vanjskim granicama svih država članica. Ako moramo obvezno prikupiti te informacije, a Vi ih ne navedete, ulazak će Vam biti odbijen. U razdoblju postupnog uvođenja Vaši podaci neće se automatski dodavati na popis osoba koje su prekoračile trajanje dopuštenog boravka. Osim toga, na internetskim stranicama ili s pomoću opreme dostupne na graničnim prijelazima nećete moći provjeriti koliko Vam je još dopušteno ostati.

Imajte na umu da će se nakon završetka postupnog uvođenja EES-a Vaši osobni podaci obrađivati u skladu s informacijama navedenima u dokumentu priloženom ovom obrascu.”

10. Komisija prilagođava informacije na internetskim stranicama EES-a iz članka 50. stavka 3. Uredbe (EU) 2017/2226 kako bi pratile postupni početak rada **EES-a**.
11. U informativnoj kampanji iz članka 51. Uredbe (EU) 2017/2226 koja prati početak rada EES-a vodi se računa o [...] uvjetima na graničnim prijelazima, pri čemu se osigurava da osobe na koje se to odnosi dobiju sve relevantne informacije i uzimaju u obzir faze utvrđene u članku 4. ove Uredbe. Komisija **prilagođava materijale za informativnu kampanju u razumnom roku, prije početka rada. Komisija** podupire države članice u pripremi prilagođenih materijala za informativnu kampanju.

12. Suspendira se primjena **članka 11. stavka 3.**, članka 12. stavaka 1. i 2., članka 13. stavaka 1. i 2., članka 20. i članka 21. Uredbe (EU) 2017/2226, **kao i primjena članka 8. stavka 9. Uredbe (EU) 2016/399.**
13. Odstupajući od članka 22. Uredbe (EU) 2017/2226 i članka 12.a Uredbe (EU) 2016/399, prijelazno razdoblje i prijelazne mjere utvrđeni u tim člancima primjenjuju se od prvog dana nakon **završetka** postupnog početka rada EES-a [...].
14. Na graničnim prijelazima na kojima se ne upotrebljava EES granična kontrola provodi se u skladu s Uredbom (EU) 2016/399 kako se primjenjuje na dan prije datuma početka rada EES-a koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226.

Na graničnim prijelazima na kojima se upotrebljava EES granična kontrola provodi se u skladu s Uredbom (EU) 2017/2226 i Uredbom (EU) 2016/399.

Odstupajući od drugog podstavka, na graničnim prijelazima na kojima se EES upotrebljava bez biometrijskih funkcionalnosti ne primjenjuju se članak 6. stavak 1. točka (f) podtočka i. **Uredbe (EU) 2016/399** i odredbe o provjeri državljana trećih zemalja na temelju biometrijskih podataka isključivo za potrebe EES-a iz članka [...] **6. stavka 1.** točke (f) podtočke ii. i članka 8. stavka 3. točaka (a) i (g) **te** uredbe [...].

Za potrebe ove Uredbe suspendiraju se članak 9. stavak 3. i članak 12. Uredbe (EU) 2016/399, **kao i članak 8. stavak 9. Uredbe (EU) 2017/2226.**

- 14.a Odstupajući od članka 37. Uredbe (EU) 2017/2226, Odbor za upravljanje programom nastavlja svoje aktivnosti do kraja postupnog početka rada EES-a i osobito prati taj postupni početak.**

Članak 6.

Pristup podacima iz EES-a

1. Kad pristupaju bilješkama o ulasku i izlasku registriranim u EES-u tijekom postupnog početka rada EES-a pri obavljanju svojih zadaća:
 - (a) nacionalna tijela i Europol uzimaju u obzir da bi, zbog različite razine upotrebe EES-a u svakoj državi članici tijekom postupnog početka rada EES-a, podaci mogli biti nepotpuni;
 - (b) nacionalna tijela pri priopćavanju podataka u skladu s člancima 41. i 42. Uredbe (EU) 2017/2226 uzimaju u obzir da bi podaci mogli biti nepotpuni;
 - (c) središnja jedinica ETIAS-a uzima u obzir da bi bilješke o ulasku i izlasku registrirane u EES-u tijekom postupnog početka rada EES-a mogle uključivati nepotpune skupove podataka za potrebe provjere u skladu s člankom 25.a stavkom 2. Uredbe (EU) 2017/2226.
2. Nadležna tijela, Komisija i relevantne agencije Unije pri pristupu podacima **u svrhu** izvješćivanja i u statističke svrhe [...] **u skladu s** člankom 63. Uredbe (EU) 2017/2226 uzimaju u obzir da **bi** podaci registrirani u EES-u tijekom postupnog početka rada EES-a [...] **mogli** biti nepotpuni.

3. [...] Prijevoznici provjeravaju pečate u putnim ispravama kako bi tijekom postupnog početka rada EES-a ispunili svoje obveze na temelju članka 26. stavka 1. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i na temelju Direktive Vijeća 2001/51/EZ. ***Odstupajući od članka 13. stavka 3. Uredbe (EU) 2017/2226, prijevoznici mogu početi koristiti mrežnu uslugu iz tog članka od 90. kalendarskog dana postupnog početka rada EES-a.***
- [...] ***Tijekom*** 180 kalendarskih dana nakon završetka postupnog početka rada EES-a prijevoznici, uz korištenje mrežne usluge [...] ***na temelju*** članka 13. stavka 3. Uredbe (EU) 2017/2226, nastavljaju provjeravati pečate u putnim ispravama kako bi ispunili svoje obveze na temelju članka 26. stavka 1. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i ***na temelju*** Direktive Vijeća 2001/51/EZ.
4. Pri ispunjavanju obveza iz članaka 35. i 52. Uredbe (EU) 2017/2226 u vezi s dopunom osobnih podataka zabilježenih u EES-u države članice dopunjuju relevantne podatke samo u mjeri u kojoj je to moguće, uzimajući u obzir ograničenu dostupnost skupova podataka prikupljenih tijekom postupnog početka rada EES-a. Ako je primjenjivo, upravna odluka iz članka 52. stavka 4. Uredbe (EU) 2017/2226 odnosi se na uvjete utvrđene u članku 4. ove Uredbe koji omogućuju registraciju nepotpunih dosjea.
5. Odstupajući od članka 63. stavka 1. drugog podstavka Uredbe (EU) 2017/2226, propisno ovlašteno osoblje Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu nema pristup podacima registriranim u EES-u tijekom postupnog početka rada EES-a za potrebe provedbe analiza rizika i procjena osjetljivosti.

Članak 7.
Suspenzija EES-a

1. Tijekom postupnog početka rada EES-a države članice mogu potpuno ili djelomično suspendirati upotrebu EES-a na određenim graničnim prijelazima u iznimnim okolnostima kvara središnjeg sustava EES-a, nacionalnih sustava ili komunikacijske infrastrukture ili događaja koji uzrokuju tako gust promet da vrijeme čekanja na graničnom prijelazu postane predugo.

U slučaju djelomične suspenzije prikupljaju se podaci iz članaka od 16. do 20. Uredbe (EU) 2017/2226, osim biometrijskih podataka.

U slučaju potpune suspenzije države članice u potpunosti suspendiraju rad EES-a i ne prikupljaju podatke iz članaka od 16. do 20. te uredbe.

U oba slučaja države članice odmah, a najkasnije [...] **12** sati nakon početka suspenzije, obavještavaju Komisiju i agenciju eu-LISA o razlogu djelomične ili potpune suspenzije i njezinu očekivanom *ili stvarnom* trajanju te [...], *ako je to relevantno s obzirom na lokalne okolnosti na graničnim prijelazima, obavještavaju* operatore infrastrukture na kojoj se nalaze granični prijelazi i prijevoznike [...] o takvoj suspenziji. Nakon prestanka iznimnih okolnosti koje su uzrokovale suspenziju države članice odmah obavještavaju Komisiju i agenciju eu-LISA.

- 1.a** *U slučaju kvara središnjeg sustava EES-a agencija eu-LISA odmah obavještuje Komisiju i države članice o razlogu i očekivanom trajanju kvara. Agencija eu-LISA također ih odmah obavještuje kada se kvar otkloni. Sve države članice odmah potvrđuju ponovni početak rada agenciji eu-LISA i Komisiji.*

2. [...] **Tijekom** razdoblja od [...] **90** kalendarskih dana nakon završetka postupnog početka rada EES-a države članice mogu djelomično suspendirati upotrebu EES-a kako je navedeno u stavku 1. drugom podstavku na određenom graničnom prijelazu na ograničeno vrijeme od najviše [...] **12** sati i samo u iznimnim okolnostima koje uzrokuju tako gust promet da vrijeme čekanja na graničnom prijelazu postane predugo. **Za vrijeme trajanja takve djelomične suspenzije** države članice oslobađaju se obveze utvrđene u **tom** članku 21. stavku 1. Uredbe (EU) 2017/2226 u pogledu **registracije** biometrijskih podataka. U tim slučajevima države članice odmah, a najkasnije [...] **12** sati nakon početka **djelomične** suspenzije, obavješćuju Komisiju i agenciju eu-LISA o razlogu suspenzije i njezinu očekivanom **ili stvarnom** trajanju.
3. Ako manje od 80 % osobnih dosjea registriranih u EES-u tijekom postupnog početka rada EES-a sadržava biometrijske podatke, razdoblje **od 90 kalendarskih dana** utvrđeno u stavku 2. [...] automatski se produljuje za 60 kalendarskih dana.
4. [...] Najkasnije do 10. kalendarskog dana nakon završetka postupnog početka rada EES-a agencija eu-LISA dostavlja Komisiji statističke podatke na temelju kojih Komisija može provjeriti je li postotak **iz stavka 3.** dosegnut. Najkasnije do 30. kalendarskog dana nakon završetka postupnog početka rada EES-a Komisija obavješćuje države članice o ishodu svoje provjere.

Članak 8.

Stupanje na snagu i primjena

1. Ova Uredba stupa na snagu [...] **trećeg dana** od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od datuma početka rada EES-a koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226.

Međutim, članak 3. ove Uredbe primjenjuje se od **[Ured SL-a: datum [...]]** stupanja na snagu ove Uredbe/.

2. Ova Uredba prestaje se primjenjivati 180 kalendarskih dana od datuma početka rada EES-a koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226.

Međutim:

- (a) članak 5. stavak 13. prestaje se primjenjivati pet godina i 180 kalendarskih dana nakon datuma **početka rada EES-a** koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226;
- (b) članak 6. stavci 1., 2., 4. i 5. prestaju se primjenjivati pet godina i 180 kalendarskih dana **nakon datuma početka rada EES-a** koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226;
- (c) članak 6. stavak 3. drugi podstavak prestaje se primjenjivati 360 kalendarskih dana **nakon datuma početka rada EES-a** koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226;
- (d) članak 7. stavci 2. i 3. prestaju se primjenjivati [...] **330** kalendarskih dana nakon datuma **početka rada EES-a** koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226;
- (e) članak 7. stavak 4. prestaje se primjenjivati 210 kalendarskih dana nakon datuma koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama **u skladu s Ugovorima**.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik/Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica